میوه‌های یکسان و قیمت‌هایی که از مغازه‌ای به مغازه دیگر کش می‌آیند

خودنمایی خالی بودن جای نظارت

سپهرغرب، گروه اقتصادی - طاهره ترابی‌مهوش: طبق رصد میدانی خبرنگاران سپهرغرب بر میوه‌فروشی‌های سطح شهر همدان مشخص شد، در نبود نظارت، قیمت میوه از یک مغازه تا مغازه کناری و از یک محله به محله دیگری به طور فاحش تفاوت دارد.

در حالی وارد شهریور، فصل انواع میوه‌ها و تره‌بار شدیم که بسیاری از میوه‌ها در مغازه‌های سطح شهر همدان با قیمت‌های نجومی به فروش می‌رسد، به طوری که با توجه به قیمت‌های بالای میوه‌ها بیشتر مردم فقط نظاره‌گر هستند و توان خرید ندارند. آن طور که به‌نظر می‌رسد قیمت میوه‌ها و تره‌بار نسبت به سال گذشته با افزایش حدود ۱۰۰ درصدی روبه‌رو بوده و این موضوع باعث شده میوه از سبد خانوارها آرام‌آرام فاصله بگیرد البته افزایش قیمت‌ها تنها مختص بازار میوه نیست بلکه در دیگر اقلام اساسی سبد خانوارها نیز با افزایش قیمت‌ها و کمبود عرضه با نوسانات همراه است؛ یک روز بازار مرغ و گوشت دچار نوسان می‌شود و یک روز هم وقتی مردم صبح از خواب بیدار می‌شوند قیمت‌های متفاوت لبنیات کام آن‌ها را تلخ می‌کند؛ حالا هم با افزایش قیمت میوه و تره‌بار در واحدهای صنفی سطح شهر بیشتر مردم به‌ویژه دهک‌های پایین جامعه را به‌شدت دچار مشکل کرده به طوری که چاره‌ای جز حذف و یا محدود کردن میوه و تره‌بار از سبد خانوار ندارند.

تأسف‌بارتر اینکه بررسی‌های میدانی از سطح مغازه‌های همدان نشان می‌دهد که متأسفانه در نبود نظارت، برچسب قیمتی روی میوه ها درج نشده و همین امر موجبات گران‌فروشی و تفاوت قیمت در نقاط مختلف شهر را فراهم کرده به طوری که قیمت میوه در محله مزداگینه و روبروی بیمارستان بعثت از این قرار است؛

هر کیلوسیب‌زمینی ۱۴، پیاز ۱۰، خیار ۱۵، گوجه فرنگی ۱۵، فلفل دلمه‌ای ۴۰، فلفل سبز درشت ۳۰ و ریز ۵۰، بادمجان ۱۵، انگور ۲۵، آلو ۲۰، انجیر ۲۵، نارنگی ۲۰، شلیل ۳۲، هلو ۳۵، هلو انجیری ۳۵، موز ۶۵ و خربزه ۱۸ هزار تومان است.

اما در آن سوی شهر یعنی محله باباطاهر و بلوار زینبیه هر کیلو سیب‌زمینی ۱۹هزار و۵۰۰، پیاز ۱۷، فلفل دلمه ۲۸، خیار ۲۸، گوجه ۱۸ هزار و ۵۰۰ و هلو انجیری ۶۸ هزار تومان بود.

عجیب‌تر اینکه در بلوار چمران منتهی به میدان شیر سنگی در گفت‌وگویی که با مغازه‌داران داشتیم قیمت میوه و تره‌بار روی دیگر داشت، بدین شرح که هر کیلو سیب زمینی ۱۴، گوجه فرنگی ۱۲ تا ۱۵، خیار ۲۰ تا ۲۸، پیاز ۱۲، فلفل دلمه سبز ۱۵ و رنگی ۳۰، خربزه ۱۵، هلو ۲۵، شلیل ۳۰ تا ۳۵، آلو ۲۰ و موز ۵۸ تا ۶۵ و انگور ۲۰ تا ۲۵ هزار تومان بود.

تأمل برانگیزتر اینکه همین اقلام در شهرک مدنی با قیمت‌های متفاوت‌تری عرضه می‌شود به نحوی که هر کیلو سیب زمینی ۱۶، پیاز ۱۳، خیار۳۰، هلو انجیری ۳۵، خربزه ۲۰، گلابی ۸۵، گوجه فرنگی ۱۵، نارنگی ۳۵ هزار تومان به‌فروش می‌رسد.

جالب‌تر اینکه همین اقلام در محله فلکه مدرس به گونه دیگری قیمت‌گذاری شده یعنی سیب زمینی ۱۷، پیاز ۱۵، موز ۶۵، هلو ۴۰، خیار ۳۰، گوجه ۱۵ هزار تومان.

این در حالی است قیمت همدان اقلام در میدان تره‌بار هر کیلو سیب زمینی هفت تا ۱۰، پیاز پنج تا هفت، خیار هشت تا ۱۵، گوجه فرنگی ۸هشت تا ۱۵، بادمجان ۶ تا ۱۲، هلو انجیری ۱۲ تا ۲۰، خربزه ۱۰ تا ۱۶، گلابی ۳۵ تا ۵۵، موز۴۰ تا ۵۵ و انگور ۱۵ تا ۲۲ هزار تومان است و در سر گذر همدان قیمت هرکیلو سیب زمینی ۱۵، پیاز ۱۳، گوجه فرنگی ۱۲ تا ۱۵، خیار ۱۷ تا ۲۰، موز ۵۵، بادمجان ۱۵، خربزه ۱۵ تا ۲۰، هلو انجیری ۳۰، گلابی ۷۰ و انگور ۲۰ تا ۳۰ هزار تومان است.

با این تفاسیر اختلاف فاحش قیمت میوه در میادین میوه و تره‌بار با مغازه‌های سطح شهر نیز معضلی است که همواره وجود دارد، یعنی در میدان میوه و تره‌بار همدان قیمت تره‌بار و میوه تا حدودی معقول است اما زمانی که پای این میوه به مغازه‌های سطح شهر رسید همان طور که در گزارش میدانی مشخص شد از این میزان متعارف به‌شدت فراتر رفته و در عین حال در قیمت‌های متفاوت بنا به منطقه و محله به فروش می‌رسد به گونه‌ای که وقتی از میوه‌فروشی محل قیمت می‌پرسی مغزت سوت کشیده و پایت به زمین می‌چسبد.

بر این اساس با توجه به اهمیت موضوع برآن شدیم تا در این باره با مدیر بازرسی اتاق اصناف همدان گفت‌گویی ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید:

سعید داراب‌پور با بیان اینکه ملاک قیمت‌گذاری انواع میوه، واحدهای صنفی بازار میدان تره‌بار است، گفت: ما نیز این تفاوت قیمت فاحش بین قیمت انواع میوه در سرگذر تا واحدهای صنفی در حواشی را احساس کرده‌ایم.

وی با تأکید بر اینکه در بازرسی‌هایی که انجام می‌شود فاکتور خرید آن‌ها از میدان تره‌بار ملاک قیمت‌گذاری است، اذعان کرد: بنابراین اگر نرخ متعارف بین ۱۵ تا ۳۵ و در مواقعی ۴۰ درصد سود بسته به نوع میوه یا تره‌بار را در نظر گرفته باشد شاهد گران‌فروشی نیستیم.

وی با بیان اینکه در حال حاضر شاهد رقابت بین واحدهای صنفی هستیم بنابراین اگر گران‌فروشی مصداق داشته باشد میوه روی دست واحد صنفی باقی خواهد ماند، افزود: یقیناً این واحد صنفی گران‌فروش در روزهای آتی متضرر خواهد شد.

مدیر بازرسی اتاق اصناف همدان با اشاره به اینکه در بازرسی اغلب شاهد دریافت سود متعارف در قیمت‌گذاری میوه و تره‌بار هستیم، اذعان کرد: مشکل اصلی ما این است که در میدان‌بار، بارهایی که از شهرهای دیگر از طریق خرید از باغداران وارد همدان می‌شود فاکتور نداشته پس در نتیجه شاهد اختلاف قیمت در فاکتورهای صادره از سوی این مرکز هستیم.

داراب‌پور افزود: از طرفی هم قیمت‌گذاری میوه در میدان تره‌بار روزانه بوده و بنا به تفاوت محل خرید واحد صنفی در میدان تره‌بار شاهد اختلاف قیمت در فاکتور صادرشده برای میوه‌ها و تره‌بار یکسان در واحدهای صنفی هستیم.

وی در تکمیل مسئله فوق با توسل به یک مثال گفت: در نظر بگیرید یکی از شهروندان به ما برای مراجعه و عنوان کرد روز گذشته از یک میوه‌فروشی محل، انبه را کیلویی ۲۲۰ هزار تومان خریداری کردم اما امروز همان انبه را ۱۶۰ هزار تومان می‌فروخت. برای بررسی چرایی این موضوع در واحد صنفی حاضر شده و متوجه شدیم در فاکتور خرید روزانه قیمت انبه با اختلاف فاحش مواجه بوده بنابراین این میوه‌فروش با اعمال درصد سود متعارف، تخلفی نداشته است.

مدیر بازرسی اتاق اصناف استان همدان با تأکید بر اینکه بنا به نیاز نظاراتی بازار ما موضوع نظارت‌ها را فصلی کرده‌ایم اذعان کرد: با توجه به قرار گرفته در آستانه بازگشایی مدارس بنا به گستردگی و تعداد واحدهای صنفی مرتبط با این موضوع، بیشتر تمرکز بازرسی‌ها بر واحدهای صنفی این بخش بوده است.

داراب‌پور با اشاره به اینکه عدم درج قیمت در واحدهای صنفی میوه‌فروشی یک تخلف آشکار است و در صورت مشاهده بازرسان، آن متخلفان به تعزیرات حکومتی معرفی و در پی احراز شدن تخلف مبلغ دو میلیون تومان جریمه می‌شوند، خاطرنشان کرد: با توجه به بررسی انجام‌شده از سوی رسانه شما، یقیناً بازرسی‌ها پرتکرار خواهد شد.

مع‌الوصف با توجه به آنچه گفته شد لزوم رعایت انصاف توسط مغازه‌دارها و فروشندگان میوه و در نظر گرفتن سود، منطقی و خداپسندانه است. کاری که برخی از میوه‌فروش‌ها نیز با نهایت دقت انجام می‌دهند و در شرایط خاص اقتصادی که بسیاری از همشهریان نیز در وضعیت نامناسب مالی قرار دارند، مراقب احوال و شرایط اقتصادیشان هستند و حتی گاهی به‌صورت نسیه و یا رایگان نیز به افراد خاص میوه می‌دهند که امیدواریم شمار چنین افراد خداجویی روز به روز بیشتر شود.

اما جدای از موضوع فوق، کنار همه این اشکالات در تنگنای اقتصادی و کاهش توان خرید در عرصه خرید اقلام اساسی سبد روزانه خانوار جای خالی نظارت بر بازار به‌شدت خودنمایی می‌کند به طوری که طبق رصد انجام‌شده حتی قیمت‌ها، مغازه به مغازه و منطقه به منطقه تفاوت دارد، این در حالی است که قیمت‌ها از میدان مرکزی تا مغازه‌ها باید نهایتاً ۳۵ درصد افزایش یابد که بعضاً تا ۱۰۰ درصد هم افزایش پیدا می‌کند.

انگار مسئولان تعزیراتی و بازرسی در اتاق اصناف هیچ وظیفه‌ای در این موارد ندارند به طوری که هر چه به مناطق شمال شهر می‌رویم این قیمت‌ها افزایش می‌یابد. مغازه‌داران اجاره مغازه‌ها را هم روی قیمت میوه می‌کشند حال آنکه انصاف نیمی از ایمان بوده و امیدواریم برای کسب روزی حلال همه به این مورد مهم و رعایت حال یکدیگر توجه داشته باشیم.

کاهش نرخ ارز، اهرمی برای مقابله با تبعات تورمی افزایش نرخ تسعیر در بورس

سپهرغرب، گروه اقتصادی: افزایش نرخ تسعیر و همچنین تغییر مبنای محاسبهٔ قیمت پایه خوراک به‌واسطهٔ افزایش نرخ مواد اولیه صنایع پایین‌دستی دارای تبعات تورمی قابل‌توجهی است، بانک مرکزی می‌تواند با کاهش نرخ ارز غیررسمی تبعات تورمی این اقدام را تا حد قابل‌قبولی خنثی کند.

بررسی‌ها به‌طور مشخص نشان می‌دهد، ابلاغیه افزایش نرخ تسعیر که ردپای سه وزارت‌خانه اقتصاد، صمت و نفت بیشتر در آن به چشم می‌خورد، می‌تواند آثار تورمی قابل‌توجهی داشته باشد. گفتنی است هفتهٔ گذشته بود که بانک مرکزی ابلاغیه جدیدی را در خصوص تغییر نرخ تسعیر ارز مبنای محاسبه خوراک پتروشیمی‌ها و همچنین قیمت پایه این محصولات در بورس کالا از ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان به نرخ مرکز مبادله، به‌طور رسمی ابلاغ کرد و کارشناسان مختلفی به ارائه نظرات خود و همچنین بررسی تبعات تورمی این اقدام پرداختند.

*افزایش ۱۵ تا ۳۰ درصدی بهای تمام‌شدهٔ محصولات پلیمری و شیمیایی

اگرچه نظرات مختلفی در خصوص افزایش نرخ محصولات پتروشیمی به‌دنبال افزایش نرخ تسعیر مطرح شده است، اما به‌نظر می‌رسد برای نگاه کارشناسی‌تر به این افزایش قیمت‌ها، باید تفکیکی در خصوص محصولات پتروشیمی صورت گیرد. به‌طور کلی می‌توان محصولات پتروشیمی را به دو گروه پلیمری (ملتهب‌ها) و محصولات شیمیایی (غیرملتهب‌ها) دسته‌بندی کرد.

گفتنی است براساس برآوردهای انجام‌شده پس از افزایش نرخ تسعیر محاسبه قیمت پایه محصولات پتروشیمی از ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان به نرخ مرکز مبادله طلا و ارز بانک مرکزی، ۳۷ هزار و ۵۰۰ الی ۳۸،۵۰۰ تومان (افزایش ۳۰درصدی) در دسته کالاهای ملتهب شاهد افزایش ۱۴درصدی قیمت‌ها خواهیم بود، این میزان افزایش قیمت در دسته کالاهای غیرملتهب حدود ۲۴ تا ۳۰ درصد خواهد بود.

اما نکته‌ای که در تحلیل افزایش نرخ تسعیر محصولات پتروشیمی و به‌تبع افزایش قیمت این محصولات، وجود دارد که کمتر به آن پرداخته شده است و از جهتی به‌نظر می‌رسد تبعاتی سنگین‌تر نسبت به افزایش قیمت خود محصولات پتروشیمی داشته باشد، افزایش قیمت سایر کالاها تحت عنوان پدیدهٔ «سرایت» است.

لازم به ذکر است همان‌طور که تجربه حذف ارز ترجیحی (چهار هزار و ۲۰۰تومانی) به‌وضوح نشان می‌دهد، این انتظار، انتظار اشتباهی است که تصور شود افزایش قیمتی که به‌واسطهٔ افزایش نرخ تسعیر کالاهای پتروشیمی (چه کالاهای ملتهب و چه ملتهب) رخ می‌دهد بر قیمت سایر کالاها و به‌طور کلی سطح عمومی قیمت‌ها تأثیر نمی‌گذارد، اتفاقی که دقیقاً در زمان حذف ارز ۴۲۰۰تومانی رخ داد و شاهد بودیم که به‌خلاف ادعای برخی کارشناسان ارشد و حتی مقام‌های دولتی در خصوص تأثیر حذف این ارز تنها بر قیمت چهار کالا، در نهایت موجی از گرانی‌ها پدید آمد که حتی به افزایش قیمت مسکن هم رسید.

همان‌طور که بر اساس برآوردها مشخص است، افزایش نرخ تسعیر محصولات پتروشیمی می‌تواند ریسک‌های قابل‌توجهی را مجدداً به اقتصاد ایران تحمیل کند و بالقوه این پتانسیل وجود دارد که روند نزولی تورم را در ماه‌های بعد متوقف کند.

بنابراین به‌نظر می‌رسد بانک مرکزی، که تمام هدف خود را در سال جاری بر مهار تورم گذاشته است در یک بزنگاه مهم قرار دارد و باید تدبیری جهت مقابله با موج احتمالی افزایش قیمت‌ها اتخاذ کند. از طرفی دیپلماسی ارزی و همچنین گشایش‌های ارزی که اخیراً صورت گرفته است و به‌نظر می‌رسد به مراحل نهایی خود بیشتر از هر زمان دیگری نزدیک شده است، بهترین فرصت را برای سیاست‌گذار پولی کشور پدید آورده تا با استفاده از آن بتواند تورم را کاهش دهد.

به‌طور مشخص اگر بانک مرکزی بتواند نرخ ارز غیررسمی را کاهش دهد، عملاً توانسته است با کاهش انتظارات تورمی بخش قابل‌توجهی از تبعات تورمی افزایش نرخ تسعیر را خنثی کند. از طرفی اگر بانک مرکزی بتواند با اجرای گام‌های بعدی سیاست تثبیت، نرخ ارز سامانه مبادلهٔ ارز و طلا را کاهشی کند (نرخ برگشت ارز صادراتی و نرخ ارز تأمین‌کنندهٔ واردات)، مشخصاً توانسته است نقدینه‌خواهی و عطش بازار و بنگاه‌های تولیدی را تا حد قابل‌قبولی کاهش دهد که همین امر می‌تواند فضای رکودی نیمهٔ دوم سال را تعدیل کند.

ثبت رشد اقتصادی بالای ۵ درصد نیاز به انسجام در سیاست‌ها و برنامه‌ها دارد

سپهرغرب، گروه اقتصادی: رئیس سازمان برنامه و بودجه با بیان اینکه برای ثبت رشد اقتصادی بالای پنج درصد در کشور، نیاز به انسجام بیشتری در سیاست‌ها و برنامه‌ها هست، گفت: در اصلاح ساختار بودجه، شرکت‌های دولتی یکی از نقاط کانونی هستند و به‌صورت ویژه بررسی خواهند شد.

داود منظور در نشست هم‌اندیشی با جمعی از نخبگان، صاحب‌نظران و فعالان اقتصادی با موضوع «اولویت‌های نظام برنامه‌ریزی کشور»گفت: موضوع ارتباط با جامعه نخبگان کشور، مورد توجه رهبر معظم انقلاب است که در دیدار اخیر هیئت دولت با ایشان، بر آن تأکید فرمودند.

وی سپس با بیان اینکه این موضوع مورد تأکید رئیس‌جمهور محترم نیز هست، افزود: همه دستگاه‌ها ازجمله سازمان برنامه و بودجه کشور با توجه به وظایف و مأموریت‌های مهمی که برای آن تعریف شده، باید با تعامل و هم‌اندیشی با اندیشمندان از نحله‌های مختلف فکری، از نظرات، دیدگاه‌ها و آرای آنان برای اصلاح رویه‌ها، تصمیم‌ها و سیاست‌ها، بیشتر بهره بگیرند.

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور سپس افزود: در این راستا، تاکنون دو نشست هم‌اندیشی و تبادل نظر با جامعه نخبگانی در سازمان برنامه و بودجه کشور حول موضوع‌های اقتصادی برگزار کرده‌ایم که هدف ما، دریافت نظرات صاحب‌نظران و فعالان اقتصادی کشور درباره عملکرد دو سال گذشته دولت و همچنین پیشنهادهای مربوط به دو سال پیش رو است.

منظور در ادامه از اولویت داشتن رشد اقتصادی بر سایر مسائل برای سازمان برنامه و بودجه کشور خبر داد و گفت: با توجه به کم‌رشدی دهه گذشته، دولت موفق شده در دو سال گذشته، قدم‌های خوبی را برای افزایش رشد اقتصادی در کشور بر دارد که این سیاست همچنان ادامه خواهد یافت.

وی با اشاره به‌ضرورت تحقق شعار سال، افزود: تثبیت اقتصادی و کنترل تورم نیز اهمیت زیادی برای دولت و سازمان برنامه و بودجه کشور دارد؛ اما از دو موضوع رشد اقتصادی و کنترل تورم، موضوع رشد اقتصادی حائز اهمیت بیشتری بوده و مسیر سخت‌تری نیز برای افزایش آن در پیش داریم.

معاون رئیس‌جمهور در ادامه گفت: ظرفیت‌های تولیدی بلااستفاده زیادی در اقتصاد کشور وجود داشت که دولت سیزدهم موفق شد در دو سال گذشته به‌خوبی از آن‌ها استفاده کرده و در دو سال گذشته، رشد اقتصادی سالانه ۴،۸ درصدی را بر اساس گزارش مرکز آمار ایران ثبت کند.

■ لزوم تمرکز دولت بر ارتقای بهره‌وری و تداوم انضباط اقتصادی

منظور سپس با بیان اینکه برای ثبت رشد اقتصادی بالای پنج درصد در کشور، نیاز به انسجام بیشتری در سیاست‌ها و برنامه‌ها هست، افزود: مسئله مهم در رشد اقتصادی، فعال‌کردن ظرفیت‌ها و افزایش بهره‌وری اقتصادی است. با توجه به محدودیت‌های سرمایه‌گذاری، اگر تمرکز بیشتری بر ارتقای بهره‌وری داشته باشیم، راه برای رسیدن به نرخ رشد بالا هموار می‌شود.

وی افزود: رشد بهره‌وری، مستلزم اصلاحات ساختاری و فرایندی در کنار اصلاحات قیمتی سنجیده است.

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور در ادامه گفت: در موضوع کنترل تورم با توجه به سیاست کنترل نقدینگی و ترازنامه بانک‌ها، توفیقات خوبی در حال حاصل‌شدن است که استمرار آن نیاز به تداوم انضباط اقتصادی در کشور دارد.

منظور سپس افزود: با مدیریت تقاضای ارز و آزادسازی برخی منابع ارزی، طرف عرضه نیز در بازار ارز کنترل شده و بازار مبادلات ارز و طلا، کارکردهای خوبی را از خود نشان می‌دهد؛ هرچند بازار ارز همچنان نیاز به مراقبت زیادی دارد که دچار تکانه‌های جدید نشود.

وی در ادامه گفت: توزیع عادلانه درآمد، کاهش فقر و افزایش رضایت عمومی، از رویکردهای مهم دولت است و برنامه‌ریزی‌های خوبی در لایحه برنامه هفتم توسعه صورت گرفته است.

■ مشارکت عمومی خصوصی یکی از حلقه‌های مفقوده در نظام برنامه‌ریزی است

معاون رئیس‌جمهور در ادامه مشارکت عمومی خصوصی را یکی از حلقه‌های مفقوده در نظام برنامه‌ریزی برشمرد و گفت: با وجود اصراری که بر فعال‌شدن طرح‌های مشارکتی وجود داشته، اما سازوکاری که جذابیت لازم را در این بخش ایجاد کند، به‌صورت مؤثر وجود نداشته است.

منظور با بیان اینکه فعال‌سازی این سازوکار و تعیین ساختار مخصوص برای آن، در دستور کار سازمان برنامه و بودجه قرار گرفته است، افزود: سال تلاش می‌کنیم تعدادی از طرح‌های عمرانی نیمه‌تمام را در قالب مشارکت عمومی خصوصی پیش ببریم. مشوق‌های قانونی خوبی در این بخش وجود دارد که باید بیشترین استفاده را از آن‌ها ببریم.

وی سپس از فعال‌شدن مجدد کمیته تخصیص در سازمان با حضور نمایندگان دستگاه‌های مرتبط از جمله وزارت امور اقتصادی و دارایی خبر داد و گفت: هم در قالب این کمیته و هم در قالب شورای پول و اعتبار و شورای اقتصاد، گفتگوها و هماهنگی‌های اقتصادی بین سازمان برنامه و بودجه، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی به‌عنوان ارکان اقتصادی دولت، به‌خوبی در جریان است و تقویت هم خواهد شد.

■ در اصلاح ساختار بودجه، شرکت‌های دولتی به‌صورت ویژه بررسی خواهند شد

معاون رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنان خود، اصلاحات ساختاری در نظام بودجه‌ریزی را یکی از مهم‌ترین برنامه‌های سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام کرد و گفت: اگرچه با وجود تأکیدها و الزامات برنامه‌ای، این موضوع مهم به نقطه مطلوب نرسیده، اما به‌صورت جدی در دوره مدیریت جدید سازمان برنامه و بودجه، اصلاحات ساختاری در نظام بودجه‌ریزی را پیگیری خواهیم کرد.

منظور افزود: در اصلاح ساختار بودجه، شرکت‌های دولتی یکی از نقاط کانونی هستند و به‌صورت ویژه بررسی خواهند شد. برخی از شرکت‌ها در حوزه منابع اولیه مثل نفت، گاز و معادن، با وجود اقدامات ارزنده دوره اخیر، همچنان به شفاف‌سازی نیاز دارند.

وی در ادامه گفت: رابطه دولت با این‌گونه شرکت‌ها، نیاز به بازنگری اساسی و تنظیم مجدد دارد تا حقوق دولتی به‌خوبی و به‌صورت کامل استیفا شود.

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور سپس گفت: در اصلاح ساختار بودجه، باید بودجه‌ها مبتنی بر برنامه‌های توسعه کشور باشد؛ در حالی‌که بودجه‌های فعلی، ترجمان برنامه نیستند.

منظور افزود: عدم توازن بودجه‌ای در بین استان‌ها، دستگاه‌ها و بخش‌ها، نیاز به اصلاح جدی دارد. بودجه ابزار مهم دولت در برقراری عدالت و توازن بین مناطق، بخش‌ها و دستگاه‌های اجرایی است.

وی سپس با دعوت از جامعه نخبگانی کشور برای مطالعه و ارائه پیشنهادهای علمی و دقیق و قابل‌اجرا در زمینه‌هایی مانند اصلاح قیمت انرژی، آمایش سرزمین، توسعه همه‌جانبه، اصلاح ساختار بودجه و سایر موضوع‌های مهم اقتصادی کشور، از استمرار برگزاری این نشست‌ها در آینده با دستور کارهای مشخص خبر داد.

لایحه کاهش ۱۵ درصدی معافیت مالیاتی شرکت‌ها با سیاست‌های کلان نمی‌خواند

سپهرغرب، گروه اقتصادی: در حالی که پیش از این رئیس سازمان امور مالیاتی از معافیت‌های چند هزار میلیارد تومانی شرکت‌های بزرگ انتقاد کرده بود که اخیراً از تدوین لایحه کاهش ۱۵ درصدی نرخ مالیات بر شرکت‌ها و طی مراحل پایانی آن در دولت خبر داده است.

اخیراً رئیس کل سازمان امور مالیاتی در اظهار نظری گفته است که لایحه کاهش ۱۵ درصدی نرخ مالیات شرکت‌ها در دولت تدوین شده و مراحل نهایی آن در دست اجراست و به‌زودی به مجلس خواهد رفت.

این در حالی است که او پیش از این از گفته بود که چرا شرکتی که ده‌ها هزار میلیارد تومان گردش مالی و هزاران میلیارد تومان سود دارد باید معاف شود و تاکید کرده بود که دولت در لایحه برنامه هفتم توسعه معافیت‌های مالیاتی شرکت‌های بزرگ را حذف کرده است.

با توجه به این اظهار نظرهای نسبتاً متناقض این سؤال وجود دارد که سازمان امور مالیاتی موافق کاهش مالیات شرکت‌های بزرگ است یا خیر؟ طی دو سال اخیر دولت مالیات شرکت‌ها را هفت درصد کاهش داده است. در کنار این موضوع شاهد معافیت مالیاتی ۱۵۰ هزار میلیارد تومانی ۴۰ شرکت بزرگ بوده‌ایم.

البته باید به این نکته توجه داشت که با تغییر نرخ مالیات شرکت‌ها برمبنای اصلاح قانون به این معنا است که احتمالاً منابعی که امکان وصول آن‌ها تا پیش از این وجود داشت جزو معافیت‌های مالیاتی منظور نخواهد شد. اما می‌توان گفت که کاهش نرخ مالیاتی شرکت‌ها در حقیقت به معنا همان افزایش معافیت‌های مالیاتی است.

■ تداوم مسیر افزایش معافیت‌های مالیاتی با وجود تاکید بر ضرورت افزایش سهم مالیات در بودجه

این اتفاق در حالی رخ داده است که بهره‌وری و نتیجه این میزان معافیت و کاهش نرخ مالیاتی مشخص نیست آن هم در شرایطی که دولت می‌توانست این درآمدها را وصول کرده و وابستگی بودجه به نفت را کاهش دهد.

شاید گفته شود که این معافیت‌ها در راستای افزایش سرمایه‌گذاری در تولید داده شده است اما باید به این نکته توجه شود که عملکرد منابعی که براساس معافیت‌های مالیاتی در اختیار این شرکت‌ها قرار گرفته است مشخص نیست و حتی بعضا با ابهامات متعدد همراه بوده است. در چنین شرایطی افزایش معافیت‌های مالیاتی با وجود حجم بسیار گسترده معافیت‌های فعلی و کاهش هفت درصدی مالیات شرکت‌ها در دو سال گذشته چه توجیحی دارد؟ این سؤالی است که وزارت اقتصاد و سازمان امور مالیاتی باید در خصوص آن شفاف‌سازی کنند.